

BESLUIT

Besluit van de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit als bedoeld in artikel 37, eerste lid, van de Mededingingswet.

Nummer: 425 / Internatio-Müller - Roderland

1. Op 29 april 1998 heeft de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit een melding ontvangen waarin is medegedeeld dat de ondernemingen Internatio-Müller N.V. en Roderland Beheer B.V. het voornemen hebben een concentratie als bedoeld in artikel 27 van de Mededingingswet aan te gaan. Van de melding is mededeling gedaan in Staatscourant 86 van 8 mei 1998. Naar aanleiding van de mededeling in de Staatscourant zijn geen zienswijzen van derden naar voren gebracht. Ambtshalve zijn vragen gesteld aan verschillende marktpartijen.

I. DE PARTIJEN

2. Internatio-Müller N.V. (hierna: Internatio) is een naamloze vennootschap opgericht naar Nederlands recht. Internatio is door middel van haar dochterondernemingen actief op het gebied van technische installaties en systemen, industriële dienstverleningen, havenactiviteiten (cargadoors en containeroverslag) en farmacie en drogisterij-artikelen.

3. Roderland Beheer B.V. (hierna: Roderland) is een besloten vennootschap opgericht naar Nederlands recht. Zij is de moederonderneming van drie werkmaatschappijen, te weten : Installatiebedrijf Roderland B.V., Roderland Belgium B.V. en Installationsbetrieb Roderland GmbH. Roderland's werkmaatschappijen zijn allen actief op het gebied van de installatietechniek.

II. DE GEMELDE OPERATIE

4. De gemelde operatie behelst de verkrijging door Internatio van alle aandelen in Roderland.

III. TOEPASSELIJKHEID VAN HET CONCENTRATIE TOEZICHT

5. De gemelde operatie is een concentratie in de zin van artikel 27, onder b, van de Mededingingswet. De hierboven, onder punt 4, omschreven transactie leidt er toe dat Internatio de uitsluitende zeggenschap verwerft over een voorheen van die onderneming onafhankelijke onderneming.

6. Uit de bij de melding ter beschikking gestelde omzetgegevens blijkt dat de gemelde concentratie binnen het toepassingsbereik van de Mededingingswet valt.

IV. BEOORDELING

A. Relevante markten

Relevante productmarkten

7. Internatio is actief in de elektrotechnische en de werktuigbouwkundige installatietechniek ten behoeve van de utiliteitsbouw en de industrie.

Roderland is actief op het gebied van de werktuigbouwkundige installatietechniek ten behoeve van de utiliteitsbouw en de industrie.

8. Er is sprake van overlap tussen de activiteiten van partijen met betrekking tot de werktuigbouwkundige installatietechniek.

Voor de beoordeling van de gevolgen van de concentratie kunnen de activiteiten op het gebied van elektrotechnische installatietechniek buiten beschouwing blijven.

9. In de installatiebranche is het gebruikelijk om de markt onder te verdelen in woningbouw, utiliteitsbouw, industrie en grond-, water en wegenbouwkundige werken.

Internatio is wat betreft de werktuigbouwkundige installatietechniek actief in de utiliteitsbouw. Roderland is werkzaam in de werktuigbouwkundige installatietechniek voor de utiliteitsbouw en de industrie.

10. Partijen zijn van mening dat de werktuigbouwkundige installatietechniek in verschillende activiteiten kan worden onderverdeeld. Van deze deelactiviteiten is alleen sprake van overlap tussen partijen met betrekking tot installatie-activiteiten op het gebied van centrale verwarming, ventilatie, luchtbehandeling en koeling en met betrekking tot het installeren van sprinklerinstallaties.

Installatie van centrale verwarming, ventilatie, luchtbehandeling en koeling

11. In onderhavige zaak kan in het midden blijven of er al dan niet één aparte productmarkt bestaat voor de werktuigbouwkundige installatietechniek ten behoeve van de utiliteitsbouw en industrie, of dat er voor iedere deelactiviteit binnen de werktuigbouwkundige installatietechniek ten behoeve van de utiliteitsbouw c.q. industrie een aparte productmarkt bestaat, omdat dit voor de beoordeling van de gevolgen van de concentratie geen gevolgen heeft.

Zelfs wanneer de mededingingsanalyse zich richt op de nauwst mogelijke productmarkt, namelijk de installatie-activiteiten op het gebied van centrale verwarming, ventilatie, luchtbehandeling en koeling voor de utiliteitsbouw, zal de concentratie niet tot gevolg hebben dat de daadwerkelijke mededinging op de Nederlandse markt of een deel daarvan op significante wijze wordt belemmerd (zie punt 23).

Sprinklerinstallaties

12. Partijen hebben aangegeven dat voor het installeren van sprinklerinstallaties een aparte productmarkt bestaat, omdat voor het installeren van sprinklerinstallaties een landelijk erkende certificering vereist is. Beide partijen hebben een dergelijke certificatie. Partijen hebben te kennen gegeven dat het niet eenvoudig is om aan de voorwaarden voor het

verkrijgen van een certificatie te voldoen. Volgens partijen leidt dat er toe dat deze installatietechniek zich onderscheidt van andere werktuigbouwkundige installatie-activiteiten.

13. Ook de ondervraagde marktpartijen hebben in het algemeen te kennen gegeven dat het installeren van sprinklerinstallaties als een aparte relevante productmarkt is te beschouwen.

14. Met partijen kan worden aangenomen dat voor het installeren van sprinklerinstallaties een aparte productmarkt bestaat. Voor de verdere beoordeling van de gevolgen van de voorgenomen concentratie zal dan ook worden uitgegaan van een aparte productmarkt voor het installeren van sprinklerinstallaties.

Relevante geografische markten

15. Partijen hebben aangegeven dat de relevante geografische markt voor de werktuigbouwkundige installatietechniek dan wel nationaal of regionaal is. Roderland is met betrekking tot de werktuigbouwkundige installatietechniek alleen actief in de provincie Limburg en het oostelijke gedeelte van de provincie Noord-Brabant. Maar volgens partijen zijn er veel installatiebedrijven die zich niet beperken tot een bepaalde regio maar op landelijk niveau actief zijn.

Installatie van centrale verwarming, ventilatie, luchtbehandeling en koeling

16. Voor de beoordeling van de gevolgen van de concentratie is het van belang om de relevante geografische markt voor de nauwst mogelijke productmarkt, namelijk de installatie-activiteiten op het gebied van centrale verwarming, ventilatie, luchtbehandeling en koeling voor de utiliteitsbouw, af te bakenen. Partijen zijn ook met betrekking tot deze activiteiten van mening dat de relevante geografische markt dan wel nationaal of regionaal is.

17. In onderhavig geval kan, ongeacht de precieze afbakening van de relevante productmarkten, in het midden blijven of de relevante geografische markt nationaal of regionaal is, omdat ongeacht of de markt landelijk dan wel regionaal wordt afgebakend, de concentratie niet tot gevolg zal hebben dat de daadwerkelijke mededinging op de Nederlandse markt of een deel daarvan op significante wijze zal worden belemmerd (zie punt 23).

Sprinklerinstallaties

18. Partijen hebben aangegeven dat de relevante geografische markt voor het installeren van sprinklerinstallaties een landelijke markt is. Met betrekking tot deze activiteit zijn partijen op landelijk niveau actief. Partijen hebben medegedeeld dat er momenteel 19 erkende ondernemingen in Nederland actief zijn die sprinklerinstallaties installeren. Het grootste gedeelte van deze ondernemingen is gevestigd in West Nederland en eveneens actief in heel Nederland.

19. De ondervraagde marktpartijen hebben eveneens bevestigd dat de relevante markt met betrekking tot het installeren van sprinklerinstallaties kan worden aangemerkt als zijnde een nationale markt.

20. Met partijen kan worden aangenomen dat de relevante geografische markt voor het installeren van sprinklerinstallaties een landelijke markt is.

B. Gevolgen van de concentratie

Installatie van centrale verwarming, ventilatie, luchtbehandeling en koeling

21. Indien wordt uitgegaan van een landelijke markt op het gebied van installatie van centrale verwarming, ventilatie, luchtbehandeling en koeling ten behoeve van de utiliteitsbouw dan zullen partijen na de voorgenomen concentratie een marktaandeel behalen van circa 12%.

22. Indien wordt uitgegaan van een regionale markt dan zullen partijen in het gebied waar zij actief zijn (provincie Limburg en het oostelijke gedeelte van de provincie Noord-Brabant) na de voorgenomen concentratie gezamenlijk ongeveer een marktaandeel behalen van circa 14%.

23. Op grond van het bovenstaande kan geconcludeerd worden dat ongeacht de vraag of wordt uitgegaan van een regionale of nationale markt de concentratie niet zal leiden tot het ontstaan van een economische machtspositie of tot een versterking van een machtspositie die tot gevolg heeft dat de daadwerkelijke mededinging op de Nederlandse markt of een deel daarvan op significante wijze wordt belemmerd.

Sprinklerinstallaties

24. Op de productmarkt voor het installeren van sprinklerinstallaties kan worden opgemerkt dat, na de samenvoeging met Roderland, Internatio een marktaandeel zal behalen op landelijke schaal van circa 13% tot 16%.

25. De voorgenomen concentratie zal er niet toe leiden dat er op de markt voor sprinklerinstallaties een economische machtspositie zal ontstaan of worden versterkt die tot gevolg heeft dat de daadwerkelijke mededinging op de Nederlandse markt of een deel daarvan op significante wijze wordt belemmerd.

V. CONCLUSIE

26. Na onderzoek van deze melding, is de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit tot de slotsom gekomen dat de gemelde operatie binnen de werkingssfeer van het in hoofdstuk 5 van de Mededingingswet geregelde concentratietoezicht valt. Hij heeft geen reden om aan te nemen dat als gevolg van die concentratie een economische machtspositie kan ontstaan of worden versterkt die tot gevolg heeft dat een daadwerkelijke mededinging op de Nederlandse markt of een deel daarvan op significante wijze wordt belemmerd.

27. Gelet op het bovenstaande deelt de directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit mede dat voor het tot stand brengen van de concentratie waarop de melding betrekking heeft geen vergunning is vereist.

Datum: 29 mei 1998

w.g. A.W. Kist

directeur-generaal van de Nederlandse mededingingsautoriteit

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd beroepschrift indienen bij de arrondissementsrechtbank te Rotterdam, sector bestuursrecht, Postbus 50951, 3007 BM, Rotterdam.

[terug](#)

Aan de inhoud van deze pagina's kunt u geen rechten ontleen.